

ПРОЛОГ

Мій тато був набагато вищим за маму — саме *набагато*. Його зріст сягав майже двох метрів, тоді як мама трішечки перевищувала позначку 160 сантиметрів. Велетень данець і крихітка бразилійка. Коли вони познайомилися, мама взагалі не володіла англійською. До моменту її смерті (мені тоді було десять) здавалося, наче батьки створили власну мову.

Пам'ятаю, як тато обіймав її, повертаючись додому з роботи. Зімкнувши руки на маминих плечах, він ховав обличчя в її волоссі, а його тіло вигиналося над її тілом. Його руки перетворювалися на дужки, у яких містилася найсолодша таємна фраза.

Коли вони ось так торкалися одне одного, я завжди зникала на задньому тлі, почувуючись свідком чогось священного.

Мені й на думку не спадало, буцімто кохання може бути якимось іншим, крім як усеосяжним. І ще в дитинстві я знала, що ніколи не погоджуся на щось менше.

Потім те, що почалося зі скупчення злоякісних клітин, вбило мою маму — і я не хотіла нічого схожого, більше ніколи. Коли я втратила її, мені здавалося, що потопаю в любові, яка досі лишилася в мені і яку довіку не зможу нікому віддати. Вона переповнювала мене, душила, наче ганчірка, змочена в керосині, вихлюпувалася в сльозах та криках, а ще — у важкому,

пульсівному мовчанні. І чомусь, хай би як боляче мені було, я знала: тато почувався значно гірше.

Я завжди знала, що після мами він більше ніколи не закохається. І в цьому його було легко зрозуміти. Він був прямолінійним і тихим: тихо ходив, тихо говорив, ба навіть гнівався тихо. Але кохав гучно, розкотисто, бурхливо. І після того як він любив маму із силою сонця, а рак убив її з ледь чутним зітханням, я гадала, що татів голос назавжди лишиться хрипким і він ніколи не жадатиме іншої жінки так, як жадав маму.

* * *

Перед смертю мама лишила татові список того, що він мав пам'ятати, коли відпускатиме мене в доросле життя:

1. Не тіш її іграшками — тіш книжками.
2. Кажі, що любиш її. Дівчатка потребують цих слів.
3. Коли вона мовчить, говори ти.
4. Давай по десять доларів щотижня. Спонукай по два відкладати. Навчи її цінувати гроші.
5. Доки їй не виповниться шістнадцять років, вона мусить бути вдома о десятій вечора, без жодних винятків.

На цьому перелік не закінчувався — там містилося понад п'ятдесят пунктів. Річ не в тім, що мама не довіряла татові, ні — вона просто хотіла, щоб я відчувала її вплив і після того, як її не стане. Тато ж частенько перечитував список, записував олівцем, підкреслюючи певні моменти, щоб переконатися, що він не пропустив жодної віхи чи не схибив у чомусь. Коли

я подорослішала, цей список став своєрідною Біблією — не обов'язково збірником правил, а радше підтвердженням нормальності того, із чим ми з татом боролися.

Один пункт мав для тата особливе значення.

25. Коли Мейсі видаватиметься вкрай втомленою після школи, що буде не в змозі навіть речення сформулювати, відвези її подалі від стресу. Знайди неподалік якусь зручну місцину для відпочинку на вихідних, де вона зможе трохи перевести дух.

І хоча мама, найімовірніше, ніколи не планувала купівлю заміського будинку, тато, який сприймав усе буквально, заощаджував, планував та досліджував містечка на північ від Сан-Франциско, готуючись до того дня, коли йому доведеться вкласти гроші в наш прихисток для усамітнення.

Упродовж перших кількох років після маминої смерті тато уважно спостерігав за мною лагідним і водночас проникливим поглядом блідо-блакитних очей. Він ставив мені питання, що потребували довгих відповідей — принаймні довших за «так», «ні» чи «мені начхати». Коли я вперше відповіла на таке питання байдужим стогоном (бо надто втомилася після тренування з плавання, від домашніх завдань та нудного, виснажливого спілкування з друзями, які уперто відмовлялися припинити все драматизувати), тато зателефонував агентці з нерухомості, наполягаючи, щоб вона знайшла для нас ідеальний будиночок у Гілдсбурзі (Каліфорнія).

Уперше ми побачили його в день відкритих дверей¹ — нас провів усередину місцевий ріелтор, широко всміхаючись та осудно зиркаючи на нашу агентку з великого міста Сан-Франциско. Це була обшита деревом чотирикімнатна хатинка з гострими кутами, у якій повсякчас панували вологість і (потенційно!) грибок; вона ховалася в тіні лісу, поблизу струмка, який постійно жебонів за вікном моєї кімнати. Будиночок був більшим, аніж ми потребували, зі значно ширшою земельною ділянкою, ніж ми могли утримувати, і тоді ні я, ні тато не усвідомлювали, що найважливішою кімнатою в ньому стане бібліотека, яку він облаштує всередині моєї просторої гардеробної.

Також тато не міг передбачити того, що весь мій світ урешті-решт зведеться до сусідньої хатинки, опинившись у руках худорлявого ботаніка Елліота Льюїса Петропулоса.

¹ В оригіналі йдеться про *open house* — день, коли будинок або квартира відкриті для відвідувачів, зазвичай з метою продажу або оренди. Покупці або орендарі можуть прийти без попереднього запису, оглянути приміщення і поставити запитання ріелтору (*тут і далі прим. пер.*).

ЗАРАЗ

ВІВТОРОК, 3 ЖОВТНЯ

Якщо провести пряму лінію від мого помешкання в Сан-Франциско до Берклі, то відстань становитиме лишень сімнадцять кілометрів. Утім, навіть у найсприятливіший час, коли на дорозі не так багато транспорту, подорож без власного авто займає понад годину.

— Сьогодні сіла на автобус о шостій ранку, — кажу я. — Дві лінії *BART*¹ і ще один автобус, — дивлюся на годинник. — Сьома тридцять. Не так уже й погано.

Сабріна витирає молочну пінку з верхньої губи. Хай як вона намагалася зрозуміти причину, чому я уникаю автомобілів, я знала: якась її частина вважає, що мені, як будь-якому свідомому мешканцю району Затоки, необхідно просто переступити через себе і придбати «пріус» чи «субару».

— Не дозволяй нікому казати тобі, що ти не свята.

— Я справді свята. Ти змусила мене покинути бульбашку, — відповідаю я, всміхаючись та дивлячись на її крихітку донечку, яку тримаю на колінах. Я бачила принцесу Вів'єн всього двічі, і, здається, за цей час вона вдвічі й виросла. — Добре, що *ти* цього варта.

¹ *BART (Bay Area Rapid Transit)* — система швидкісного міського транспорту, що обслуговує район Затоки Сан-Франциско.

Я тримаю немовлят на руках щодня, проте нічого схожого досі не відчувала. У Тафтсі ми із Сабріною жили в гуртожитку в кімнатах навпроти. Потім ми переїхали до квартири за межами кампуса, а згодом, під час проходження аспірантури (умовне покращення житлових умов!) — до напівзруйнованого будинку. Якимось дивом ми обидві опинилися на Західному узбережжі, у районі Затоки, і тепер у Сабріні є *дитина*. Ми вже досить дорослі, щоб займатися цим — народжувати дітей, *розмножуватися*, і це найдивніше відчуття на світі.

— Минулої ночі я прокидалася із цією манюнею об одинадцятій, — каже Сабріна, дивлячись на нас із любов'ю. Кутики її губ викривлюються в усмішці. — І о другій. І о четвертій. І о шостій...

— Гаразд, ти перемогла. Утім, якщо чесно, вона пахне краще, ніж більшість людей в автобусі, — я цілую Вів у маківку, зручніше вкладаючи її в згин ліктя, перш ніж обережно взяти каву.

Горнятко в моїй руці відчувається якось чудернацько. Воно керамічне — не паперовий стаканчик, який усі викидають, чи гігантська дорожня чашка з нержавкої сталі, яку Шон щоранку наповнює по самі вінця, припускаючи (безпомилково), що мені потрібна величезна доза кофеїну, щоби підготуватися до нового дня. Відтоді, як я мала час просто посидіти зі справжнім горням і щось випити, минула вже ціла вічність.

— Ти вже схожа на маму, — каже Сабріна, спостерігаючи за нами з іншого краю невеличкого столика в кафе.

— Перевага цілоденної роботи з дітьми.

Сабріна на мить замовкає, і я усвідомлюю свою помилку. Основне правило № 1: ніколи не згадувати про свою роботу поруч із матусями, особливо тими, які

народили *нещодавно*. Я фактично чую, хоч нас і розділяє столик, як завмирає її серце.

— Не знаю, як ти це робиш, — шепоче вона.

Це речення — приспів, який повсякчас повторюється в моєму нинішньому житті. Друзі знову і знову дивуються, що я вирішила вступити на педіатрію до Університету Каліфорнії в Сан-Франциско, обравши напрямок реаніматології. Постійно мучить підозра, що, можливо, мені бракує якоїсь важливої, чутливої кісточки, якогось материнського гальма, яке мало б завадити регулярно спостерігати за стражданнями хворих діточок.

Відповідаю Сабріні звичною фразою:

— Комусь треба це робити, — а потім додаю: — І мені добре вдається.

— Не сумніваюся.

— А от дитяча неврологія... *Це* вже не для мене, — кажу я. Опісля міцно затискаю губи між зубами, щоб фізично стриматися від зайвих слів.

«Замовкни, Мейсі. Просто ступи свого божевільного балакучого рота».

Сабріна ледь помітно киває мені, дивлячись на свою доньку. Вів усміхається до мене і збуджено дригає ніжками.

— Не всі історії сумні, — я лоскочу її животик. — Маленькі дива трапляються щодня, правда ж, мила?

Сабріна перемикається на іншу тему, роблячи це голосно, навіть трохи різко:

— Як там справи з підготовкою до весілля?

Я стогну, притискаючись обличчям до шиї Вів, від якої долинає солодкий дитячий аромат.

— Добре, еге ж? — хихочучи, Сабріна тягнеться до донечки, ніби більше не в змозі її ні з ким ділити. Я не